LIBANII MONODIA,

SIVE

LAMENTATIO SVPER NICOMEDIA

Terræ motu ſubuerſa.

FEDERICVS MORELLVS Profeſſorum Reg. Decanus Græca recenſuit & Latinè vertit notiſq; illuſtrauit.

PARISIIS,
Apud FED. MORELLVM, Archi-typographum Regium.

M. DC. XVI.

NON SINE REGIS PRIVILEGIO.

NOBILISSIMO AMPLISSIMOQVE VIRO D. D.

GVLIELMO DV VAIR

Franciæ Procancellario,

FED. MORELLVS *Professorum Reg. Decanus* S. P.

CVM summo illi principi Deo (VIR AMPLISSIME) qui omnem hunc Mundum regit, nihil sit, ex sententia veteris Africani, quod quidem in terris fiat acceptius, quàm concilia cœtúsque hominum iure sociati, quæ Ciuitates appellantur, ὧν θεὸς συνεφάπτεται ἀνθρώποις; exdémque à Poëta ἀξιολογωτάτῳ sacræ nuncupantur, ἱερὰ πτολίεθρα, quòd præsidio tutelæque sint homini, quo

Sanctius haud animal, mentisq́; capacius altæ est.

Quî vsuuenit vt florentissimæ ac potentissimæ olim vrbes, bellis, eluuionibus, exustionibus, motibúsque terra-

rum lamentabili clade concussæ, collapsæ, próstratæ, dirutæq; fuerint, adeo vt vno loco multorum oppidorum cadauera (vt Sulpitij I.C. verbis vtar) proiecta iacuerint?

Οὐχὶ ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή.

Non hæc sine numine Diuûm.

Basilius verè Magnus Κοινὰς πληγὰς καὶ πανωλεθρίας πόλεων καὶ ἐθνῶν, ad θείας οἰκονομίας sapienter refert; quibus diuinis monitis & consiliis δυσαρεστεῖσθαι vel nolle acquiescere nefas est: si quidem eiusmodi κακώσεις, casus, clades, & ærumnæ, πρὸς ἀποχὴν τῆς ἁμαρτίας ἐπάγονται, coërcendorum vitiorum scelerúmque vim habent, τοῦ κακοῦ τὴν ἀμετρίαν κολάζουσι. Id Rex, vates & Lyricen Dei hymnis suis passim cōcinit.

Εφθισο δυσμενέος πεύχη, πόλιάς τ' ἀλάπαξας.

ex prisca Apollinaris metaphrasi heroïca: quem versiculum Dauidicum Augustus doctor allegoricè exponens ait; *Ciuitates istæ à Deo destructæ* πονηρόπολεις *sunt, in quibus Diabolus regnat, vbi dolosa & fraudulenta consilia tanquam Cu-*

riæ locum obtinent; cui principatui, quasi satellites & ministri adsunt, Officia quorumcumque membrorum, oculi ad curiositatem, aures ad lasciuiam, manus ad rapinam, vel quodlibet aliud facinus aut flagitium; & membra cætera in hunc modum tyrannico principatui, id est, peruersis consilijs militantia. harum ciuitatum quasi plebs sunt omnes delicatæ affectiones ac turbulenti motus animi, quotidianas seditiones in homine agitantes. Ergo vbi Rex, vbi Curia, vbi ministri, vbi plebs inuenitur, ibi ciuitas est. neque enim talia essent in malis Ciuitatibus, nisi prius essent in singulis hominibus, qui sunt tanquam elementa & semina ciuitatum. Cæterùm errare eos contendit An. Seneca Philos. qui vllam terrarũm partem exceptam immunémque ab hoc Tremoris periculo credunt, cùm omnes sub eadem iaceant lege. Sed nusquam toto Orbe tam assiduos terræ motus, & tam crebras vrbium demersiones quàm in Asia esse, cladibus Asiaticis patuit, cùm Tiberio principe vrbes duodecim vna ruina ceciderint, Solino id perhibente. Sub Constantio vtique Imp. terræmotus horrendi per Macedoniam Asiámque &

Pontum aſſiduis pulſibus oppida mul-
ta concuſſerunt, & montes; verumta-
men inter monumenta multiformium
ærumnarum (inquit Marcellinus) emi-
nuere Nicomediæ clades Bithyniæ vr-
bium Matris. huius ruinarum euentum
triſtiſſimũ Libanius Sophiſta Antioche-
nus lugubri ſermone Attico breuiter
& concinne proſequutus eſt; quem
cùm vet. Codd. MSS. ſedulo collatum,
Latinéque conuerſum & ſecundo ope-
rum Libanianorum Tomo deſtinatum,
Amplitudini tuæ, cui literis & vere lite-
ratis fauere palmarium ſemper fuit,
δόσιν ὀλίγην τε φίλην τε dicare & con-
ſecrare meritò conſtitui. An verò de-
cet lamenta lugubreſq; ſermones Ma-
giſtratuum apici offerre, qui virtutis
heroicæ ſplendore probos omnes exhi-
larat, & inter lætitiæ publicæ autores
libenter conſpicitur? *quem in cognoſcen-
do nec excandeſcere aduerſus eos quos ma-
los putat; neque precibus calamitoſorum
illacrymari oportere cenſet Calliſtratus.* At-
qui oraculari Dei monito Ionas vates
Amithæ filius carpitur, quod non deſi-
neret mollium querelarum ob cadu-
cam cucurbitam Solis ardores opaca
fronde mitigantem, repente à brucho

demessam, (quæ nullius cultu, Dei duntaxat iussu, nocte vna creuerat, atque vna nocte emarcuerat) itidémque iniquo ferret animo quòd præpotens Deus Nini vrbi amplissimæ, opulentissimæ, populosissimæque parceret; quam ciuitatem ipsemet propheta Numinis imperio denunciarat post menstrui temporis spatium, conuulsam ab imis subruituram sedibus: sed benignissimus Regum Rex ciuium & principum resipiscentium errata mirabili prosequutus misericordia,

--pepercit vrbi tot hominum nutriciæ:
Vagientûm in qua decem duodeciesque millia,
Dextra quid distet sinistra nescientûm cernere.

vt auguste consularis & augustus vates in Iona suo cecinit. Numquid igitur à Deo πολιούχῳ multum illi distare videntur, quos commiseratio ciuitatum capit, quæ ruentibus imminent assimiles; in eóque optimam operam optime collocant, vt illarum custodes, conseruatoresq; esse possint? Quis porro te, vir optime & illustrissime, in eorum ὀρθοπόλεων καὶ σωσιπόλεων numerum meritissimo tuo non referat?

——qui tanta merenti
Lumina das patriæ ingenij.

quem publica magis quàm priuata damna tangunt & angunt: cum ſapientum more nihil iudices tuum magis, quàm cuius tibi cum humano genere conſortium eſt. Verum quid hæc tantula quæ tibi offerimus πολυμαθεστάτῳ & facundiſſimo huius & ſuperioris æui viro; Οὗ τοῦ ἀπὸ στόματος μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή; Cuius ab ore melle dulcior fluit oratio, & cinnamo fragrantior: Cuius aurea & grauiſſima ſcripta cultiſſimæq; paginæ omnium manibus verſantur. Attamen vt tenes ad vnguē antiqua, ſepulta, vetuſta: ita antiquitati etiam ſcriptorum multum tribuis; neq; hæc Antiocheni oratoris ludicra ſeriáve aſpernaberis; imo vt maioris operis particulam nec inamœnam, nec inutilē, eadem qua maiora & meliora ſoles literaria munuſcula fronte accipiēs, æqui boniq; conſules, atque ad maiora adornanda concitabis, ſi nos noſtraq; amare perrexeris. Viue vale magnum Regni patriæque incrementum. D. Lutetiæ, Non. Sept. MDCXVI.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

Μονῳδία ἐπὶ Νικομηδείᾳ.

Εἶτα Ὅμηρος μὲν, οὐδὲ τὴν τοῦ φυτοῦ φθορὰν αἴδου τοῦ ἐλεῆσαι παρέδραμεν· ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ὢν ὁ φυτευσάμενος καὶ καμὼν, εἶτα ὁρῶν ἐπὶ γῆς ἐκτεταμένον, οἱονεὶ θρῆνον εἰς τὸ ἔρνος ᾄδει· ἐγὼ δὲ τῆς Νικομήδους πόλεως," ἴσ. φθαρείσης, ἐν ᾗ λόγοις μὲν οὓς εἶχον ἐπηύξησα, φήμην δὲ, ἣν οὐκ εἶχον, ἐπεκτησάμην· ταύτην δὲ τὴν ἔναγχος μὲν πόλιν, νυνὶ δὲ κόνιν, σιγῇ δακρύσω, τοῦτο δὴ τῶν πολλῶν· ἢ καὶ λόγων αὐτῇ μεταληπτέον, οὓς ἐξέθρεψε. πάντως εἰ καὶ αὐλητὴς ἐτύγχανον ὢν, νίκας αὐτόθι πολλὰς ᾐρημένος ἐπ' αὐλήσει, τοὺς ἄλλους ἂν ἀφεὶς ὅπως ἐδυνάμην στένειν, γοερῷ μέλει τὸν θρῆνον ἐπλήρουν. ἐξέστω δή μοι καθάπερ παροῦσι τοῖς θεοῖς διαλεχθῆναι, καὶ εἰς εὐθύνας ἀγαγεῖν τῆς συμφορᾶς τὸν λό-

γεν. οὐ σύ ποτε, ὦ Πόσειδον, ἐν θεοῖς μετὰ τῶν ἄλλων συγκαθήμενος δαιμόνων, δυσχεραίνων τὸ τεῖχος τῶν Ἑλλήνων, ὃ περιεβάλλοντο τῶν νεῶν ἐν Ἰλίῳ, τοῦτο μέγιστον αὐτῶν κατηγόρεις, ὅτι θεῶν ἀμελήσαντες ἐβάλοντο κρηπῖδα. καὶ διὰ τοῦτό γε δὴ ποιῶν, ἐπειδὴ ἥλω τὸ Ἴλιον, ἐφῆκας χεῖμα καὶ τὸ τεῖχος ἀνεῖλες· καὶ ῥᾳδίως τοῦτο ἔπραττες, κελεύσας εἰς αὐτὸ τοὺς ποταμοὺς ἐμβαλεῖν, οἳ ἀπὸ τῆς Ἴδης ὥρμων. τί δὴ τῷ ταύτης οἰκισμῷ μεμφόμενος, παραπλήσιον βουλὴν ἐβούλευσας. οὐχ ὁ μὲν πρῶτος οἰκιστὴς, ἑτέρωθι πολίζειν ἐπιχειρῶν, ἀπέναντι τῆς νῦν οὔσης· μᾶλλον δὲ τῆς οὐκέτ' οὔσης, ἀφ' ὑμῶν ἤρχετο τοῦ ἔργου. καὶ τὰ ἱερεῖά τε ἐπὶ βωμοῖς, καὶ περὶ * τοὺς βωμοὺς ὅμιλος. ὑμεῖς δὲ μετεστήσατε τὴν σπουδὴν ἐπὶ τὸν ἐκ θεῶν αἰετῷ τε καὶ δράκοντι. ὧν ὁ μὲν, ἱερείου κεφαλὴν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῖς ποσὶν ἁρπάσας· ὁ δὲ ἐκ γῆς ἀναδὺς μέγας τε καὶ ὁπόσων ἡ Ἰνδῶν λέγεται βόσκειν. ὁ μὲν, τὸν ἀέρα τεμών· ὁ δὲ τὴν θάλατταν, συγκατῄεσαν εἰς

τὸν λόφον· οἱ δὲ εἶπον, θεοῖς ἕπεσθαι χαραγωγοῖς ἡγούμενοι; τὰ δὲ νῦν ἄρα πάντα, ἀπάτη. καὶ κατακλύζεται δὴ τοσούτῳ πολέμου κύματι. ἔστω τοῦτο. καὶ γὰρ Κόρινθος ἣν ἔσχες, καὶ γῆ Κέκροπος ἧς ἠράσθης.* ἀφικνεῖται δ' ἕτερος οἰκιστής, μάλιστα δὴ βασιλέων θεοὺς ἡγεμόνας ποιούμενος· μεγέθει θυσίας ὑπερβαλλόμενος, χρηστὸν ὑμῶν νοσούντων, ἐπηνώρθου τὸ ἄστυ. τῆς ποίας δὴ δίκην ὀλιγωρίας ὤφειλεν, ὥσπερ ἡ Αἰτωλῶν γῆ τῆς Οἰνέως. καλὸν οὖν ἡ κατὰ θεῶν τρόπον ὧν συνεφάπτεσθε ποιημάτων ἀνθρώποις, ταῦτα ταῖς ὑμετέραις χερσὶ διαχεῖν, καὶ μιμεῖσθαι τὰ παίδων ἀθύρματα, οἷς τοῦτο εὕρηται, τὸ διαφθείρειν ἃ πεποιήκασιν. ἐκεῖνο δὲ καλόν, ὦ Πόσειδον, ὑπὲρ μὲν τῆς Ἀττικῆς οὔπω πόλεως αὐτόθι ἰσχυούσης, δι' ἔριδος ἐλθεῖν πρὸς τὴν Διός, καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσοῦτον ἀπεχούσῃ θαλάσσης ῥόθιον δεῖξαι· πόλεως δὲ τοσαύτης τε καὶ τοιαύτης μὴ ὅπως ἔρωτα λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ὑποσπᾶσαι τὸ βάθρον; τίς γὰρ ἐκείνης, μείζων μὲν οὐκ

ἂν εἴποιμι. καλλίων δὲ, μέτρῳ μὲν γὰρ τεττάρων ἐλείπετο. τοσοῦτον ἀτιμάσασα τοῦ μεγέθους, ὅσον ἔμελλε λυπήσειν τὴν οἰκητόρων τοὺς" πόδας. εἰς δὲ κάλλους λόγον, τὰς μὲν ἀπέλειπε· ταῖς δὲ, ἐξισοῦτο. πάντως δὲ οὐκ ἐκρατεῖτο. δεχομένη μὲν ταῖς ἀνάγκαις τὴν θάλατταν· εἰσιοῦσα δὲ εἰς τὴν θάλατταν ταῖς ἄκραις. ἐπιβαίνουσα μὲν τῆς χηλῆς. ἀναβαίνουσα δὲ ἐπὶ τὸν λόφον, στῶν δύο δυάσι διειλημμένη, διηκούσαις τοῦ παντός. λάμπουσα μὲν δημοσίοις κατασκευάσμασι, τοῖς δὲ ἰδίοις συνεχής. ἐκ τῆς ὑπτίας ἐπὶ τὴν ἄκραν, οἷα κυπαρίττου κλάδοι, ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ, νάμασι διαρρεομένη, κήποις δορυφορουμένη. βουλευτήρια δὲ καὶ χωρία λόγων, καὶ ἱερῶν πλῆθος, καὶ λουτρῶν μεγέθη, καὶ λιμένος χαριέν, εἶδον μέν· δηλῶσαι δὲ οὐκ ἂν δυναίμην. πλὴν τοσοῦτόν γε ἐρῶ. ὅτι φοιτῶντες ἐκ Νικαίας ἐκεῖσε διὰ μὲν τῆς ἄλλης ἰόντες, ὑπέρ τε τῶν δένδρων ἐποιούμεθα λόγους, καὶ τῆς γῆς, πρὸς ὅτου φορὰν ἀγαθῆς.* οἰκείων τε πέρι καὶ φίλων,

" ἰσ. παῖδας.

καὶ παλαιᾶς σοφίας. παραμείψαντες δὲ τὴν ὁρῶν τοὺς ἑλιγμούς, ἐπεὶ φθάνειν τὸ ἄστυ· τοῦτο δὲ ἐγίγνετο τῆς ἀποστάσεως ἐν πεντήκοντα σταδίοις οὔσης καὶ ἑκατόν. ὁπότ' οὖν ἐξέλαμψε, περὶ μὲν τῶν ἄλλων, σιγὴ ἦν· ὁ λόγος δὲ ἅπας ἡ πόλις. καὶ οὔτε κῆποι περὶ αὐτοὺς εἷλκον, αἰωρούμενοι τοῖς κλάδοις, οὐ νῶτα ληίων, οὐ θαλάττης ἐργάται. καίτοι πέφυκέ πως ὁδοιπόρων ὀφθαλμὸν ἐπισπάσασθαι θαλαττουργός, ὃ κώπην ἀναφέρων, καὶ δίκτυον ἀφιείς, καὶ δι' ἀγκίστρων ἐπιβουλεύων ἰχθύσιν. ἀλλ' ἦν δεινοτέρα γοητεῦσαι τῆς πόλεως ἡ μορφή· καὶ τυραννεύουσα τῷ κάλλει, τῶν ὀμμάτων, μίαν αὐτοῖς εἰργάζετο στάσιν, τὴν πρὸς αὐτήν. ἴσον δὲ τὸ πάθος τῷ τε πόρρωθεν ὁρῶντι, καὶ ὅστις ἐγγυτέρω'' τῇ πόλει. ἐδείκνυ δ' ἂν οὑτοσὶ τῷ πέλας, ὁ μὲν βασίλειον ἐπαστράπτον τῷ κόλπῳ· ὁ δέ, θέατρον ὑπερλάμπον τῆς ὅλης· ἄλλος * δὲ ἄλλας ἄλλοθεν ἐκπεμπομένας αὐγάς. ὁ δὲ ἐνίκα, χαλεπὸν ἦν εὑρεῖν. ὥστε ὥσπερ ἄγαλμα σεβόμενοι προσῆ-

'' γρ. ἐγγύτερα.

λαιώομεν· χωροῦντι δὲ ἐπὶ Χαλκηδόνος, μεταστρέφεσθαί τε ἦν ἀνάγκη, μέχρι τὴν θέαν ἡ φύσις ἀφῃρεῖτο τῆς ὁδοῦ· καὶ ἐοικέναι τοῖς ἑορτῆς πεπαυμένοις. τὴν δὴ τοιάνδε, πῶς οὐ πάντα τῶν θεῶν τὸν χρόνον ἐχρῆν περιεστῶτα φρουρεῖν, παραγγέλλοντας ἀλλήλοις προσέχειν τὸν νοῦν, ὅπως μηδενὶ γένοιτο παραδοῦναι κακῷ; νῦν δὲ, οἱ μὲν ἐπέθεντο, οἱ δὲ, ὑπεχώρησαν· ἤμυνε δὲ οὐδείς. καὶ ταῦτα πάντα ἃ διῆλθον, ἦν ποτε, νῦν δ' οὐκ ἔστιν. ὢ δαίμονος, ὅστις τῆς οἰκουμένης ἀπήνεγκε βόστρυχον. ὡς ἐξετύφλωσέ γε τὴν ἑτέραν ἤπειρον, γενναῖον ἐκκόψας ὀφθαλμὸν, ὡς δεινὴν κατέχεε τῆς Ἀσίας ἀμορφίαν· ὅστις ἄλσους τὸ μήκιστον ἐκτεμὼν, ἢ ὅστις μορφῆς τῆς καλλίστης ῥῖνα περιτεμών. ὢ σεισμῶν ἀδικώτατε, τί τῶν ἕδρας. ὢ πόλεως ἀπελθούσης! ὢ προσηγορίας εἰκῇ μενούσης! ὢ διὰ γῆς καὶ θαλάττης ἀλγηδόνος δραμούσης! ὢ φήμης, ἣ πάσης μὲν ἡλικίας, πάσης δὲ τύχης ἔσχισε τὴν καρδίαν. τίς οὕτω λίθινος·
γρ. οὕτω τίς ἀδαμάντινος ὅτῳ " μὴ τὴν ψυχὴν

ἔτρωσεν ὁ λόγος. τίς οὕτω κρείττων δακρύων, ὃς οὐκ ἔπεσεν εἰς δάκρυα. ὢ παθήματος, μυρία κάλλη τῆς πόλεως εἰς ἓν χῶμα κεράσαντος. ὢ δυστυχοῦς ἀκτῖνος οἵαν μὲν περιέβαλλε τὴν πόλιν ἀναγοῦσα· οἵαν δὲ ἀφεῖσα κατέδυ. μικρὸν μὲν ἀπεῖχεν ἡμέρα περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν εἶναι. θεοὶ δὲ φύλακες τῆς πόλεως, τοὺς νεὼς ἐξελελοίπεσαν· ἡ δὲ, ἐφέρετο καθάπερ ναῦς ἐρήμη. τῆς τελαίνης δὲ ὁ δεσπότης, κινεῖ μὲν τὴν γῆν, κινεῖ δὲ τὴν θάλατταν· καὶ αἱ ῥίζαι τῇ πόλει οὐκέτι ἐπεπήγεσαν· ἀλλὰ τοῖχοι τε τοίχοις προσέπιπτον· κίονές τε κίοσιν, ὀροφαί τε κατέῤῥεον, θεμέλιοί τε ἐξεπήδων, καὶ πάντα ἐταράττετο. ἀνεφαίνετο μὲν τὸ κρυπτόμενον, τὸ φαινόμενον δὲ ἀπεκρύπτετο. σχήματα δὲ ἐκεῖνα, καὶ ἄρθρα καὶ τὸ διὰ τῶν μερῶν συμπληρούμενον εἶδος, πάντα ἡ προσβολὴ πρὸς μίαν ἀνέμιγνυ σύγχυσιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι πρὸς ἔργοις ὄντες, ἐβάλλοντο κοινοῖς τε καὶ ἰδίοις οἰκοδομήμασιν. ἐπὶ μὲν τῷ λιμένι φόνος ἐγίνετο, πολὺς

τε καὶ ἀγαθῶν, περὶ τὸν ἄρχοντα δὴ τῶν λογάδων ἠθροισμένων. θέα ἦν δ' ἀπόρρητος, ὅσον ἐπέχε κατελύεσκε. τὸ δ' ἀεὶ καταφεύγον, εἰς τὸ οὔπω πεπτωκὸς, ἐπειδὴ εἴσω γένοιτο κατεχώννυτο· θάλαττα δ' βιασθεῖσα, τῆς γῆς ἐπέλαβε. πῦρ δ' ὁπόσον ἦν ἑκασταχοῦ, λαβόμενον τῆς ξυλώσεως, προσετέθηκεν ἐμπρησμὸν τῷ σεισμῷ, καὶ ἄνεμός τις, ὥς φασιν, ἔτρεφε τὴν φλόγα. καὶ νῦν ἡ πολλὴ πόλις, κολωνὸς πολύς. οἱ δ' διαδύντες, ὀλίγοι δέ τινες μετὰ τραυμάτων ἀλῶνται. Ἥλιε πάντα ὁρῶν, τίς ποτε ἐγένου καὶ ταῦτα ὁρῶν. πῶς οὐ κατέσχες πόλιν τοσαύτην ἀξιοῦσαν τῆς γῆς. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν βοῶν ὧν ἥψαντο ναῦται πεινῶντες, πάντα ποιεῖς. καὶ ἀπειλεῖς τοῖς ἐν οὐρανῷ δύσειν σεαυτὸν τῷ Πλούτωνι. τὴν δ' τῆς γῆς ἀγλαΐαν, πολλῶν μὲν βασιλέων πόνον, μακροῦ δ' πόνου τέχνημα, μεθ' ἡμέραν ἁρπαζομένην οὐκ ᾤκτειρας. ὦ καλλίστη πόλεων, ὡς ἀπίστῳ γε λόφῳ προεδόθης τοσούτων, πονηρῷ τε, καὶ πονηρὸν ἵππον μεμιμημένῳ, καλὸν ἱππέα,

τὴν

τὴν νώτων ἐκκεχρυκότι; ποῦ νῦν στενωποί. ποῦ στοαί, ποῦ δρόμοι, ποῦ κρῆναι· ποῦ δὲ ἀγοραί· ποῦ μουσεῖα· ποῦ τεμένη"; ποῦ δὲ ὄλβος ἐκεῖνος· ποῦ νεότης, ποῦ γῆρας. ποῦ λουτρὰ Χαρίτων καὶ Νυμφῶν αὐτῶν; ὧν τὸ μέγιστον ὁμώνυμον βασιλεῖ τῷ ἐκποιήσαντι, πόλεως ὅλης ἀντάξιον. ποῦ νῦν βουλή· ποῦ δῆμος· ποῦ γυναῖκες, ποῦ παῖδες· ποῦ βασίλειον. ποῦ δὲ ἱππόδρομος Βαβυλωνίων τειχῶν ἰσχυρότερος; οὐδὲν ἄσυλον, οὐδὲν ἀνάλωτον. πάντα εἴσω τῆς συμφορᾶς. ὦ πλήθη ναμάτων, ποῦ ῥεῖτε νῦν; ἐπὶ ποίας οἰκίας; ἐπὶ ποίας κρήνας. ἀπερρώγασι μὲν ὀχετοί, καὶ πολυσχιδεῖς τῶν ὑδάτων ὁδοί· φέρεται δὲ τῶν πηγῶν χορηγία κατὰ τὸ εἶκον, χαράδρας τε ἐργαζόμενον, καὶ ἐν τοῖς κοίλοις λιμνάζον. ἀρύεται δὲ οὐδεὶς, οὔτε πίνει, οὔτε ἄνθρωπος, οὔτε ὄρνιθες. καὶ γὰρ τούτοις φοβερὸν τὸ πῦρ, ὃ διὰ πάσης κάτωθεν ἕρπον, ᾗ αὖ ἐνδιδῷ τὰ ἄνω πρὸς τὸν ἀέρα ἐκβλύζει. τὴν δὲ δὴ πολυάνθρωπον, ἔχει μεθ' ἡμέραν μὲν οὐδείς. νυκτὸς δὲ δῆμος

"γρ. πέχη.

″ γρ. ὑμ. εἰδώλων. ἃ ″μοι δοκεῖ ξενοχωρίαν τοῖς ὑπὸ
γῆς ποιῆσαι, ἐπειδὰν περάσῃ τὸν Ἀχέρον-
τα. Λήμνια μὲν οὖν ὑμνεῖτο κακὰ, καὶ Ἰλιὰς
κακῶν. σιγήσεται δὲ ἐκείνων ἡ μνήμη· τὰς δὲ
ὑπερβολὰς τῶν δεινῶν, ἐνθένδε ὁ βουλόμε-
″ γρ. τὰ μ. νος ἐνδείξεται. ἤδη που σεισμὸς″ ὁ μὲν τι
παρέσεισε· τοῦ δὲ, ἀπέσχετο. ἀλλὰ ταύτην γε
ἐσόρεσεν. ἤδη τινὰς ἐσόρεσεν; ἀλλ' οὐ τοσαύ-
″ ἴσ. ἤδη την γε ἔκλινεν. εἰ γὰρ ἡ″ τῶν σωμάτων ἐστέρη-
τ το μόνων λοιμῷ κατασυρέντων, ἢ κατὰ νόμον
ἔξω πολυδημεὶ θυόντων, καὶ μὴ ἐπεπτώκει
πάλαι, ἅπασαν οὐ χρῆν ἀποκείρεσθαι. νῦν
τοίνυν ἄμφω κεῖται, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἄστεος
εἰς τὸν τῶν οἰκητόρων ἐλύθη φόνον. ὀδυρέσθω
δὴ πᾶσα μὲν νῆσος· πᾶσα δὲ ἤπειρος. καὶ
γεωργοὶ, καὶ ναυτίλοι, καὶ κῶμαι, καὶ καλύ-
″ γρ. πλεῖ. βαι, καὶ πόλις, ὅτι εἰς ἀνθρώπου φύσιν″ συν-
τελεῖ. καὶ κατεχέτω τὴν οἰκουμένην κω-
κυτὸς, ὁποῖος τὴν Αἴγυπτον, ἀποιχομένου
τοῦ Ἄπιδος. νῦν ἔδει καὶ πέτραις δοθῆναι δά-
κρυα, καὶ ὄρνισι νοῦν, εἰς συναυλίαν τοῦ
πένθους. ὦ λιμένος ὃν φθέγγουσαι νῆες αἰή-

γοντο σπουδῇ, ἀπόγνα κόπτοντες. ὁ πρὶν ὁλκάδων ἔμπλεως, οὐδὲ λέμβον εἰς πλέοντα δείκνυσιν· ἀλλ' ἔστι φοβερώτερος ἐμπόροις, τοῦ τῆς Σκύλλης οἰκητηρίου. ὦ δυστυχίας ὁδοιπόρων, οἳ τὴν μυωφδῆ μὲν καὶ σκιερὰν ὁδόν, ἢ περὶ τὸ τέλμα τοῦ κόλπου παρειέντως ἐλήλαται, ταύτην μὲν οὐκ ἴασι· ἐμβάντες δὲ εἰς πλοῖον παραπλέουσι τὸν ὄχθον, ἐφ' ὃν ἠπείγοντο πρότερον. τρέμοντες ὥσπερ τὴν Χάρυβδιν, τεκμηριούμενοι τῆς θαλάττης τὰ πάλαι ἑστηκότα. ὦ φιλτάτη πόλεων σὺ μὲν κατέκλασας ἀνθρώπους τῷ πάθει· σὺ δὲ ἐξέπληξας τῷ πτώματι. καὶ γένος ἅπαν ἐν ἱκετηρίοις " κάθηται, " δοκοῦντες τὴν ὅλων κατακεχρίσθαι τελευτήν. μὴ γὰρ ἂν ἔτι μηδενὸς εἶναι φειδὼ μετὰ τὸ κάλλιστον. τίς ἄν με πτερώσας * ἐκεῖσε κομίσαι. τίς ἂν ἐπὶ τῆς ἄκρας στήσαι. πικρὸν μὲν ἰδεῖν· ἔχει δέ τινα παραμυθίαν ἐραστῇ, παιδικοῖς περιχυθῆναι κειμηλίοις.

" γρ. ἱκετηρίαις κ.

ΕΚ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κεδρηνοῦ.

ΤΩ κϐ. ἔτει βασιλείας Κωνσταντίου. Σεισμοῦ μεγάλου ἐν Νικομηδείᾳ γενομένου, περὶ ὥραν νυκτερινὴν τρίτην τὴν πόλιν κατέλαβε, καὶ πλήθη πολλὰ διέφθειρε, μεθ' ὧν καὶ τοῦ ἐπισκόπου Κεκροπίου.

ΤΩ κζ. ἔτει βασ. Ἰουστινιανοῦ. σεισμῷ μεγάλῳ πέπτωκε τῆς Νικομηδείας μέρος πολύ· καὶ ἐπεκράτει σεισμὸς ἡμέρας τεσσαράκοντα. γίνεται δὲ ἡ μνήμη τοῦ σεισμοῦ τούτου κατ' ἔτος, ἐν τῷ κάμπῳ λιτανευόντος τοῦ λαοῦ.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕ-λους ἢ Θεοφράστου περὶ κόσμου.

Πολλάκις δὲ καὶ συγγενὲς πνεῦμα εὔκρατον ἐν γῇ παρεξωσθὲν εἰς μυχοὺς σύριγγας αὐτῆς, ἔξεδρον γενόμενον ἐκ τῶν οἰκείων τόπων, πολλὰ μέρη συνεκράδανε· πολλάκις δὲ πολὺ γενόμενον ἔξωθεν, ἐγκατειλήθη τοῖς ταύτης κοιλώμασι, καὶ ἀποκλεισθὲν ἐξόδου, μετὰ βίας αὐτὴν συνετίναξε, ζητοῦν ἔξοδον ἑαυτῷ. καὶ ἀπειργάσατο πάθος τοῦτο, ὃ καλεῖν εἰώθαμεν σεισμόν. τῶν δὲ σεισμῶν, οἱ μὲν εἰς πλάγια σείοντες, κατ᾽ ὀξείας γωνίας, ἐπικλίνται καλοῦνται· οἱ δὲ ἄνω ῥιπτοῦντες καὶ κάτω κατ᾽ ὀρθὰς γωνίας, βράσται. οἱ δὲ συνιζήσεις ποιοῦντες ἐς τὰ κοῖλα, χασματίαι. οἱ δὲ χάσματα ἀνοίγοντες καὶ γῆν ἀναῤῥηγνῦντες ῥῆκται καλοῦνται. τούτων δὲ οἱ μὲν, καὶ πνεῦμα προσαναβάλλουσιν, οἱ δὲ πέτρας,

οἱ δὲ πηλόν, οἱ δὲ πηγὰς φαίνουσι τὰς πρό-
τερον οὐκ οὔσας. τινὲς δὲ, ἀνατρέποντες κατὰ
μίαν πρόωσιν, οὓς καλοῦσιν ὥστας. οἱ δὲ ἀνα-
πάλλοντες, καὶ ταῖς εἰς ἑκάτερον ἐκκλίσεσι καὶ
ἀναπάλσεσι διορθοῦντες ἀεὶ τὸ σειόμενον,
παλματίαι λέγονται, τρόμῳ πάθος ὅμοιον
ἀπεργαζόμενοι. γίνονται δὲ καὶ μυκητίαι σει-
σμοί, σείοντες τὴν γῆν μετὰ βρόμου. πολ-
λάκις δὲ χωρὶς σεισμοῦ γίνεται μύκημα γῆς,
ὅταν τὸ πνεῦμα σείειν μὲν μὴ ᾖ αὔταρκες,
ἐνειλούμενον δὲ ἐν αὐτῇ, κόπτηται μετὰ ῥο-
θίου. σωματοποιεῖται δὲ τὰ εἰσιόντα πνεύ-
ματα καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ ὑγρῶν κεκρυμ-
μένων.

ΦΕΔ. ΜΟΡΕΛΛΟΥ
ΣΚΟΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΑ-σμοὶ εἰς τὴν δὲ Λιβανίου μονῳδίαν.

Εἶπε Ὅμηρος] ποῦ κεῖται ὅδε Ὁμηρικὸς θρῆνος ἐπὶ τῆς τοῦ φυτοῦ φθορᾶς; πότερον ὁ ἐπὶ μήκωνος ἀδόμενος ἐν τῇ Ἰλιάδος ῥαψῳδίας Θ. Pag. 1.

Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥ τ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη νοτίῃσί τε εἰαρινῇσι.

ὅπερ Μάρων ποιητὴς ἐν τῷ ἐνάτῳ Ῥωμαϊστὶ μετεφράσατο ὧδε,

Purpureus veluti cum flos succisus aratro
Languescit moriens, lassóue papauera collo
Demisere caput, pluuia cũ forte grauãtur.

ἢ μᾶλλον ὁ εἰς τὸ ἐλαίας ἔρνος ἐν τῇ Ἰλια. ῥαψ. Σ. ἐν τοῖσδε,

Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβρέβυχεν ὕδωρ,
Καλὸν τηλεθάον. τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι

Παντοίων ἀνέμων· καί τε βρύει ἄνθεϊ
λευκῷ·
Ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος σὺν λαί-
λαπι πολλῇ
Βόθρου τ' ἐξέστρεψε, καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ
γαίῃ.

ἐγὼ δὲ τῆς Νικομ.] ἴσως γραπτέον, ἐγὼ δ' ἐπὶ τῆς Νικ. πολ. φθ.

ἀπειλὰς τοῖς ἐν οὐρανῷ.] καὶ ταῦτα παρ'
Pag. 8. li. 6. à fine. Ὁμήρῳ Ὀδυσ. ῥαψ. Μ. ἐν τοῖσδε.

Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέ' ἀμοιβήν,
Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι
φαείνω.

LIBANII SOPHISTÆ Monodia seu Lamentatio ſuper Nicomedia Terræ motu ſubuerſa.

FED. MORELLO *Prof. Reg. Interpr.*

HOMERVS ipſe ne ſtirpis quidem interitum ſine commiſeratione prçterijt; ſed tanquam ipſemet plantauiſſet, & laborem in ea impendiſſet, cùm aliquando in terra iacentem videret, tanquam lamentum in eam canit. Ego vero Nicomedis ciuitate proſtrata, in qua ſtudia, literas & orationes quas habebam adauxi, & famam, quam non habebam, comparaui, quæ cum paulo ante ciuitas eſſet nunc cinis eſt; cum ſilentio lachrymás ne effundam? hoc certè cum vulgo imperito commune eſt. an ſermones etiam ipſi communicandi ſunt, quos educauit? vtique quamuis tibiçen eſſem, & victorias

Fruticis deploratio Homerica lib. 9 & 18.

Nicomedia de Libanio bene merita.

Tibicinis munus.

eo loci multas in certamine Tibiarum retulissem; vt sinerem alios quomodocumque possent ingemiscere, ipse flebili cantu næniam complerem. Liceat verò, mihi tanquam præsentes deos affari, & ad calculos calamitatis narrationem adducere Nonne tu, Neptune, dum in Iouis aula cum alijs dijs consentibus cõsidéres, succensens ob murum Græcorum, quem nauibus opposuerant apud Ilium, in eo potissimum accusabas Græcos, quod dijs neglectis repagulum obiecissent; ac propterea sane bene egisti cùm Ilio capto arbitratus es oportere murum dirui; ac facile id præstitisti, quando iussisti vt fluuij qui ab Ida manabant in ipsum effunderentur. Ecquid tandem de hac vrbe condita conquerens, simile consilium instituisti? nonne primus conditor aliorsum ciuitatem ciuibus instruere enitens, è regione eius quæ nunc est, imo potius quæ non amplius est, a vobis operis initium duxit; ac victimæ in aris fuere, & cœtus circa aras? vos autem studium vestrum ad collem transtulistis, cum aquila & dracone, quorum illa caput victimæ ex igne pedibus eripuit: hic vero è terra emersit ingens, & quantos qualesque Indorum regio nutrîre solet. Illa quidem aere

Apostrophe ad Neptunum.

P. a Gr. 2.

Conditoris N[i]comediæ omina ex Aquila & d[rac]one accepta.

ſecto; hic mari traiecto, contulerunt ſe ad cacumen. Conditores vero ſecuti ſunt, Pa. Gr. 3
ſe Deos ſequi ductores opinati. Hæc igitur omnia fraudi erant: obruitur certe primũ fluctu belli. esto. Corintho quoq; quã tenes, & Cecropis terræ quã amaſti, id accidit. venit alter conditor qui maximè è regib. Deos duces cõſtituens, victimæ magnitudine exuperans, cùm vos ad melius propenſi eſſetis, oppidum in integrum reſtituit. Qualis ergo deſpicientiæ & contemptus pœnas vrbs merebatur, vt Ætolorum terra ob Oenei noxã? an præclarum igitur, aut pro more deorum eſt, opera quibus coniuncti eſtis cum hominibus, hæc manibus veſtris deſtruere, ac puerorum ludicra imitari, quibus hoc conſuetum eſt, vt diruant quæ fecerant. an egregium iſtud tibi eſt, Neptune, pro Attica quidem ciuitate, quæ nondum eo loci pollebat, per diſſidium acceſſiſſe ad certandum cum nepte, & in arce quæ tantum diſtat à mari, procellam oſtendiſſe: & non tantæ ciuitatis amore eſſe correptũ, quin etiam fundamentum ſubtraxiſſe? Nam quænã illa maior, haud quaquam dixerim; ſed pulchrior: quatuor enim alijs cedebat menſura, tãto inferior Pa. Gr. 4.
magnitudine, quanto futurũ erat vt ci-

uiũ pedes dolore afficeret. ſed pulchritudinis ratione his quidẽ cedebat, alijs autẽ
Leg. G. ταῖς ἀγκάλαις. exæquabatur: prorſus vero non ſuperabatur, cum vlnis mare exciperet, ingreſſa in mare promontorijs, & crepidine ſaxorum muri littorei progrediens: deinde ad collem porticibus quater-geminis, quæ totam regionem pertingũt: publicis item ſtructuris ſplendens priuatis etiam continuata è ſupinis locis ad arcem vſq;, tanquam cupreſſi rami, alia domus ſuper alia, fluentis irrigata, hortis ſtipata. Cæterum prætoria & auditoria & Templorum multitudinem & lauacrorum moles & portus opportunitatem conſpexi quidem, ſed vix declarare poſſum, niſi duntaxat dixero quod Nicæa Nicomediam frequentantes per aliam viam eundo, de arboribus verba faciebamus, & de ſolo quod ad omnẽ fœtũ ferax eſſet: ac de do-
Pag. Gr. 5. meſticis & amicis & antiqua ſapientia. cũ vero montes tranſiſſemus eorumque inuolucra, vnde oppidum apparet (hoc autem diſtantia quinquaginta & centum ſtadiorum fiebat) quando inquam vrbs emicaret. de alijs iam ſilentium erat, & omnis de ciuitate ſermo inſtituebatur: Neque horti ramis excelſi ad ſe trahebant, neque frugiferi ſoli dorſa, neque

marisoperarij,& tamen viatorum oculos adſe vtique allicere ſolet is qui in Maritimo opere occupatur, & remum attollit, & rete demittit, & piſcibus per hamos ſtruit inſidias: verum ciuitatis forma erat magis illecebroſa,&pulchritudine dominans oculis, vnam ipſis ſtationem in ſe præſtabat. par autem affectus ei qui primum eam intuebatur & qui in vrbe conſenuerat. atque hic quidem vicino oſtendebat Regiam profulgentem ſinui: alius vero Theatrum totam illuſtrans Ciuitatẽ:alius item alios aliunde emiſſos radios: quod autem vinceret inuentu difficile erat; vt quaſi quoddam ſacrum ſignum pie venerantes progrederemur. procedenti vero ad Chalcedonẽ, conuerti neceſſe erat,donec ſpectaculum viæ natura adimeret:vt feſto ceſſanti iter ſimile eſſet. quomodo non omnem Deorum cœtum oportuiſſet circumſtando cuſtodire, exhortando ſe inuicem ad mentem adhibendam, ne vrbs vlli traderetur ærumnæ? Nunc vero alij ſunt inſidiati, alij receſſerunt; nemo eſt auxiliatus. atque hæc quidem omnia quæ commemoraui, olim fuêre, nunc amplius non ſunt! O qualem Orbis terrarum cincinnum genius abſtulit! vt alteram Continentem excæcauit!

Pag. Gr. 6.

generoſo eius exciſo oculo? quam grauem Aſiæ deformitatem infudit! quali quámque porrecto exſecto luco, aut quali pulcherrimæ formæ naſo circumciſo! ô Terræ iniquiſſime motuum! cur hoc perpetraſti? ô Ciuitatem quæ abijt obijtque! ô vrbis appellationem fruſtra manentem! ô per terram & Pelagus dolorem excurrentem! ô rumorem qui omnis ætatis, omnis item fortunæ cor concuſſit! quis adeò ſaxeus, quis adamantinus, cui nuntius hic animam non vulnerarit? quis tam alienus à lachrymis eſt,

Pag. Gr. 7. qui nunc ab ijs temperet? ô caſum qui innumera ciuitatis decora in vnum aggerem commiſcuit! ô qualem vrbem compulit tridentis radius infortunatus, dum eam concuſſit ſuſpenſam! qualem verò

Periphraſis Nicomed. concuſſæ. demerſit cum laxauit! dies penè proceſſerat ad meridianas horas: at dij Ciuitatis cuſtodes templa deſeruerant, vrbs autem velut nauis deſerta ferebatur, Tridentis autem Deus Terram agitat: mare vero conturbat; & radices vrbi non amplius adhæſerant, ſed muri ſuper muros corruebant: columnæ ſuper columnis, culmina tectáque præcipitabantur; fundamenta exiliebant & cuncta turbabantur; operta reuelabantur, patentia ab-

ſcondebantur:conformationes autem illæ & ſpecies per membra perfecta, & abſoluta; omnia concuſſio ad vnam redegit congeriem. Artifices autem operibus incumbentes, è communibus & priuatis ædificijs excutiebantur. Atque in portu quidem cædes fiebat multa, & proborum, cùm delecti circa principem congregati eſſent; porro Theatrum effractum quicquid complectebatur in præceps dedit. at quod ſemper ruinam minabatur, in id quod nondum conciderat, quódque intus ſe receperat, exitio pari conficiebatur: mare æſtu violento adactum, terram correptam inundabat: ignis item quantus quantus vbique locorum erat, cum lignorum contignationem apprehendiſſet, motui incendium adiunxit: & ventus quidem, vt aiunt, flammam alebat. etiamnunc multa Ciuitas, agger multus. qui vero emerſerant, pauci quidem cum vulneribus oberrant. Pag. Gr 8.

Sol qui cuncta vides, quî tandem affectus fuiſti dum hæc cerneres? quomodo non retinuiſti tantam Ciuitatem è terra migrantem? Verùm probobus quidem quos Nautæ attigerant famelici, omnia facis & comminitaris Cælicolis te ipſum Diti traditurum: Telluris autem decus *Apoſtr. ad Solem.* *Hom. Odyſ. 11.*

multorum Regum opus, ingentis laboris opificium, interdiu raptum non commiſeraris? ô præclariſſima Ciuitatum! quam infido colli primum tradita es ac peruerſo, quíque ſternacem equum imitatus, præclarum equitem dorſo excuſſit: vbi
Pag. Gr 9. nunc amfractus viarum, vbi porticus? vbi curricula? vbi fontes? vbi fora? vbi muſêa & auditoria? vbi delubra & templa? Nicom. decora.
vbinam opulentia illa? vbi iuuentus & ſenectus? vbi Gratiarum & Nympharum lauachra? quorum maximũ Regis, cuius opera & impenſa extructũ fuerat nomen obtinebat, ac toti vrbi pretio præponderabat. vbi nunc ſenatus? vbi populus? vbi mulieres? vbi pueri? vbi Regia? vbinam Circus Babylonijs muris firmior? nihil non deprædatum; nihil non conſumptum; omnia eadem calamitate ſuntincluſa. o riuorum copia, vbi & quo nunc fluitis? in quanam domo! in quo fonte? effracti ſunt Canales, & multiplicia aquarum diuortia. labitur iam fontium vis exundans in procliue! gurgitem ac voraginem efficiens, & in cauis ſtagnans: at nemo haurit nec bibit, nec vllus homo, nec aues, his enim incendium terribile eſt quod per totam molem inferius graſſatur, & qua ſuperiora patent in aerem

aerem eiaculatur; vrbem vero populoſam interdiu nemo habitat: noctu verò populus ſpectrorum & ſimulachrorum, quæ mihi videntur anguſtias ſub terra ſitis effectura, quando Acherontem tranauerint. Lemnia quondã celebrabãtur mala, & malorum Ilias: illorum tamen memoria delebitur, ſed malorum immenſitatem, inde qui volet exhibebit. Olim vtique motus terræ, hoc quidem circumcidit & ſuſtulit, ſed ab hoc abſtinuit: at hanc vrbem ſtrauit. aliáſne etiam? ſed nõ tantam támq; amplam ſubuertit. nam ſi hæc corporibus priuata ſolis eſſet luce confectis, aut ex lege ſacrificantibus cum omni plebe, & non corruiſſet, ferendum vtiq;: totam attondere non par fuit: nunc vero vtrumq; iacet, & opidi conformatio in incolarum cædem ſoluta eſt. lugeat ergo omnis inſula, omnis continens & agricolæ, & nauigantes, & vici, & mapalia, tuguriáq;, & omne quod ad hominis naturam confert; atque vniuerſum terrarum orbem fletus occupet: qualis Ægyptum Apide commigrante. nunc etiam ſaxis lachrymas conceſſas eſſe oporteret, & auibus mentem ad concentum funebrem. O portum quem fugientes naues ſedulò in altum vehuntur,

Pag. Gr. 10

Herod in Erato.

Motuum terræ comparatio.

Pag Gr.11. retinaculis amotis : qui antea onerariis refertus, nunc ne cymbam quidem adnauigantem indicat ; ſed negotiatoribus terribilior eſt Scyllæ domicilio. ô viatorũ infortunium, qui iter vitant lunæ formam referens & opacum (quod circa ſtragna ſinus venuſtè ductum erat) & ingreſſi nauigium adnauigant collem ad quem prius properabant, contremiſcentes tanquam ad Charybdim, & quæ olim ad maris oras cõſtiterant coniectantes? ô ciuitatum chariſſima, tu quidem homines ruinæ grauitate colliſiſti; tu caſu perculſiſti, adeò vt genus humanum in ſupplicationibus conſideat ; dum vniuerſorum exitium conſtitutum eſſe exiſtimat. Enimuero haud quaquam in poſterum parſimoniam in quidquam adhibendam, poſt iacturam eius quod pulcherrimum erat. Ecquis nam me alis inſtructum illuc me vertat? Quiſnam in promontorio me cõſtituat, vt acerbum videam ſpectaculum? ſi quidem ſolatium quoddam adfert amatori, cum circumſtant eum iacentes deliciæ.

Amatoris ſolatium.

DIXI.

DE TERRÆ MOTIBVS APVLEIVS EX ARISTOTELIS LIB. DE MVNDO.

SÆPE *accidit, vt statim spiritus per terræ concauas partes errantes; continerent solida terrarum: sæpius, vt spiritus crescente violentiâ, & insinuante se telluris angustijs, nec inuenientes exitum, terram mouerent. Horum motuum tam varia nomina, quàm diuersi. Namque qui lateribus proxima quæque iactantes, & acutis angulis mobiles, Epiclintæ Græce appellantur. Sed qui subsiliunt excutientes onera, & recuperantes, Brastæ vocantur. Illi qui abstrudere videntur, quorum impulsu dissilit Tellus, Rhectæ nominati. His passionibus contingit, vt quædam terræ expirent halitus, aliæ vomant saxa, nonnullæ cauum. Sunt quæ fontes pariunt insolentibus locis, peregrinorum fluminum sulcantes vias. isti sunt motus quibus solum quatitur. Palmatiæ vero appellantur, quorum pauitatione illa quæ trepidant, sine inclinationis periculo nutant, cùm directi tamen rigoris statum retineant. Mycetias vocatur tetri odoris inquietudo terrena, audiuntur mugitus, interioribus gemitibus expressis, cùm spiritus inuali-*

dus ad terram mouendam per aperta telluris inuentis itineribus progreditur.

Seneca lib. 6. Nat. Quæst. c. 4.

Inſpiciamus quid ſit propter quod accidant hæc, quorum eſt adeo mihi dulcis inſpectatio, vt quamuis aliquando, *de motu terrarum*, volumen iuuenis ediderim, tamen tentare me voluerim, & experiri an ætas aliquid nobis ad ſcientiam aut certè ad diligentiam attulerit. &c.

C. PLINII DE TERRÆ MOTV, LIB. II.

CAP. LXXIX.

Babyloniorum placita motus terræ hiatúſque & cætera omnia, vi ſiderum exiſtimant fieri: ſed illorum trium quibus fulmina aſsignant. fieri autem meantium cum ſole aut congruentium, & maxime circa quadrata mũdi. præclara quædam eſſe & immortalis in eo (ſi credimus) diuinitas perhibetur, Anaximandro Mileſio phyſico, quem ferunt Lacedæmonijs prædixiſſe vt vrbem ac tecta cuſtodirent: inſtare enim motum terræ, cum & vrbs tota eorum corruit, & Taygeti montis magna pars ad formam puppis eminens abrupta, cladem inſuper eam ruina preſsit. Perhibetur & Pherecydis Pythagoræ doctoris alia coniectatio, ſed & illa diuina, hauſtu aquæ è puteo præſenſiſſe, ac prædixiſſe ibi terræ motum. Quæ ſi vera ſunt, quantum à Deo tandem videri poſſunt tales diſtare dum viuant? Et hæc quidem arbitrio cuiuſque exiſtimanda relinquantur: ventos in cauſa eſſe non dubium reor. Neque enim vnquam intremiſcunt terræ, niſi ſopito mari, cælóque adeo tranquillo, vt volatus auium non pendeant, ſubtracto omni ſpiritu